

noget nærmere at kjende til og vide, hvor stor en Betydning den som Skattelov vilde have, blev Opmærksomheden henledet paa, at den Bestaatning, der derved var fremkaldt, var det ganske Tilfældige, hvorimod Hovedsagen var philantropiske Hensyn, Hensynet til de Fattiges bedre Aaaninger osv. Dette var, som sagt, den eneste Bemærkning, der faldt i Landstinget om Loven som en Skattelov, og den gik igjennem alle tre Boteringer uden nogen nærmere Undersøgelse. Da den kom herind i Folkethinget, vakte den en noget større Opmærksomhed; der blev gjort adskillige Indsigelser mod den som Skattelov, der blev fremsat Endbringingsforslag for at forhindre, at Skatten skulde falde for tungt paa de mindre Leiligheder, men videre kom man ikke, man stod endnu i den Overbevisning, og Alle vare saa at sige grebne deraf, at det var en Herlighed, som de Folk, der havde bygget derude, havde vundet, og at de voxede op til Rigdom igjennem Bygningerne. Da denne Lov blev givet, var man, som det forekommer mig, kommen ind paa et Vildspor, idet man nemlig ved Lovens Anlæg havde taget Bygningens Værdi for meget i Betragtning og ikke holdt sig strengt til det, som danner Grundlaget for Hovedskatteloven af 1802, nemlig, at det er Nyttens og Brugen af Gjenstandens Frembringelsesværdi og ikke Gjenstandens Værdi, som egentlig skal være Hovedbetragtningen ved Skatten, og paa den Maade var ogsaa denne Lov — det troer jeg, de fleste efterhaanden vare blevne enige om, og man var da ogsaa enig derom, da man forandrede den — kommen til at faae en vrang Karakter i sit Grundvæsen. Denne vrang Karakter blev endnu langt fjælligere; dens Betydning blev endnu større, da en ministeriel Resolution medførte, at alle de Bygninger, der laae inde omkring i Markerne, bleve betragtede som Forbygninger, uden at de stødte til nogen offentlig Gade, uden at nogen af de Egenflaaber vare tilstede hos dem, som i sin Tid, nemlig i 1802, havde fremkaldt den forskjellige Bestaatning af Huse til Gaden og bagud liggende Bygninger. Naar man gjennemgaaer hele denne Forordning af 1802 og ogsaa dens Titel, saa er det aabenbart, at den forskjellige Bestaatning, som man har paalagt disse to forskjellige Arter Bygninger,

hidrører derafra, at man har meent, at en Bygning, hvis Facade vendte ud til en befærdet Gade, hvor der var Handel og Wandel, kunde give en Indtægt, der kunde bære en større Skat end den, der hævdes af en Bygning, som laa affides; men nu er det jo ogsaa aabenbart, at alle de Bygninger, der saaledes ligge strøede omkring i Markerne uden ordentlig Tilgang, uden bekvemme Gader, ikke kunne staffe større Fordele for deres Beboere end Bagbygninger inde i Byen og knap saa store. Man kom saaledes pludselig til at forsøge Skattebyrden paa disse Bygninger i høi Grad; jeg taler ikke i dette Niblik om Grundskatten, der jo har lidt en væsentlig Forandring, som jeg dog troer ikke er tilstrækkelig, men jeg taler her om Bygnings-skatten. Man maa jo nemlig huske paa, at Bestemmelserne i Loven om Bygnings-skatten ikke alene brugtes til derefter at opkræve denne Skat, men denne Lov brugtes ogsaa som Midde til at opkræve en anden Skat, der efter sin Natur er en Rignings-skat, en personel Skat, nemlig Fattigskatten. Denne Skat paalægges efter samme Arealbestemmelser, samme Udmaalingsbestemmelser som Bygnings-skatten, men da den voxer, eftersom Befolkningen tager til, og Fattigvæsenet gjør større Krav, steg denne Byrde i en meget betydelig Grad. Saaledes tog Skattebyrden i det Hele til, men ikke nok dermed — det kunde maaskee være mindre tryk-kende — men for de udenbyes Bessatte tog den ganske pludselig til i en saadan Grad, at paa samme Tid, som den indenbyes Bestaatning voxede fra 100 Rd. til omtrent 110 Rd., voxede den indenbyes Bestaatning fra 100 Rd. til 130 à 150 Rd. og det i ganske faa Aar. Man maa vel lægge Mærke til, at Bestaatningen inde i Byen ikke har saameget paa sig, idet nemlig hele den gamle Skat der er gaaet op i Værdien ved Bygningernes Salg. Naar en Bygning har været solgt med en Skat, der hviler paa den, saa kan man til en vis Grad sige, at denne Skat er forsvunden som Skat, idet Kjøberen jo har betalt saameget, mindre for Bygningen, og dette var Tilfældet med Bygningerne inde i Byen, men det var ikke og kunde ikke være Tilfældet med Bygningerne udenfor Byen, thi flere af dem vare nye; kun faa af dem havde undergaaet Salg, og de,